

Warszawa, dnia 6 marca 2025 r.

Poz. 28

DECYZJA Nr 23/MON
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 5 marca 2025 r.

**w sprawie wprowadzenia Procedury postępowania w przypadku zaistnienia sytuacji
korupcyjnej w jednostkach wojskowych podległych Dowódcy Generalnemu Rodzajów
Sił Zbrojnych oraz Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych**

Na podstawie art. 2 pkt 1 i 23 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1438 oraz z 2024 r. poz. 1222) oraz § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. poz. 426 oraz z 2014 r. poz. 933), w związku z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 46), ustala się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się „Procedurę postępowania w przypadku zaistnienia sytuacji korupcyjnej w jednostkach wojskowych podległych Dowódcy Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych oraz Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych”, stanowiącą załącznik do decyzji.

§ 2. 1. Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie decyzji zapoznaje żołnierzy i pracowników Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, a także dowódców podległych jednostek wojskowych z procedurą, o której mowa w § 1, oraz odpowiada za jej egzekwowanie.

2. Dowódcy podległych jednostek wojskowych w terminie 40 dni od dnia zapoznania się z procedurą, o której mowa w § 1, zapoznają z nią podległych żołnierzy i pracowników oraz odpowiadają za jej egzekwowanie.

§ 3. 1. Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie decyzji, zapoznaje żołnierzy i pracowników Dowództwa Operacyjnego Sił Zbrojnych, a także dowódców podległych jednostek wojskowych z procedurą, o której mowa w § 1, oraz odpowiada za jej egzekwowanie.

2. Dowódcy podległych jednostek wojskowych w terminie 40 dni od dnia zapoznania się z procedurą, o której mowa w § 1, zapoznają z nią podległych żołnierzy i pracowników oraz odpowiadają za jej egzekwowanie.

§ 4. Biuro Ministra Obrony Narodowej we współpracy z Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej opracuje i przekaże Dowódcy Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych oraz Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych, materiał informacyjny o przeciwdziałaniu korupcji, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie decyzji.

§ 5. Decyzja wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: z up. *C. Tomczyk*

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAISTNIENIA SYTUACJI
KORUPCYJNEJ W JEDNOSTKACH WOJSKOWYCH PODLEGLYCH DOWÓDCY
GENERALNEMU RODZAJÓW SIŁ ZBROJNYCH ORAZ DOWÓDCY
OPERACYJNEMU RODZAJÓW SIŁ ZBROJNYCH**

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Celem „Procedury postępowania w przypadku zaistnienia sytuacji korupcyjnej w jednostkach wojskowych podległych Dowódcy Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych oraz Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych”, zwanej dalej „Procedurą”, jest ustalenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji korupcyjnych w jednostkach wojskowych:

- 1) podległych Dowódcy Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych,
 - 2) podległych Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych
- zwanych dalej „jednostkami wojskowymi”.

2. Poprzez sytuację korupcyjną rozumie się:

- 1) przyjmowanie, żądanie jakichkolwiek nienależnych korzyści (majątkowych lub osobistych), jak również przyjmowanie propozycji lub obietnicy ich otrzymania, dla siebie lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w trakcie lub w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych przez żołnierzy i pracowników jednostek wojskowych;
- 2) obiecywanie, proponowanie lub wręczanie jakichkolwiek nienależnych korzyści (majątkowych lub osobistych), żołnierzom lub pracownikom jednostek wojskowych, w trakcie lub w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych.

3. Procedura określa zasady postępowania w sytuacji korupcyjnej w trakcie działań operacyjnych, realizowanych podczas pokoju, kryzysu i wojny, w tym w ramach Polskiego Kontyngentu Wojskowego, jak również w trakcie ćwiczeń jednostki wojskowej, oraz występujące podczas wykonywania obowiązków służbowych w miejscu stałej dyslokacji.

§ 2. Procedura obowiązuje żołnierzy i pracowników jednostek wojskowych.

§ 3. Żołnierze i pracownicy jednostek wojskowych, są informowani przez dowódców, że działania korupcyjne mogą mieć, zgodnie z art. 1 ust. 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 184, 1222 i 1871), formę korupcji biernej i czynnej, przy czym:

- 1) korupcja bierna, to czyn polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;

- 2) korupcja czynna, polega na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji.

§ 4. 1. Żołnierze i pracownicy jednostek wojskowych, są informowani przez dowódców, że działania oraz sytuacje korupcyjne są zabronione oraz naganne etycznie i niosą za sobą określone w prawie konsekwencje karne, służbowe lub dyscyplinarne na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Działania informacyjne mogą odbywać się w szczególności, przy wykorzystaniu materiałów edukacyjnych opracowanych przez Biuro Ministra Obrony Narodowej.

2. Dowódcy przekazują podległym żołnierzom i pracownikom materiał informacyjny o przeciwdziałaniu korupcji.

Rozdział 2

Zasady postępowania w sytuacji korupcyjnej

§ 5. 1. Zgłaszanie przypadków podejrzenia korupcji stanowi obowiązek żołnierza i pracownika jednostki wojskowej.

2. W sytuacji, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że korupcji dopuszcza się dowódca jednostki wojskowej, fakt ten zgłasza się dowódcy któremu podlega, a ten podejmuje działania zgodne z § 6 ust. 8-10 lub § 7 ust. 7-9.

Rozdział 3

Procedura postępowania w sytuacji korupcyjnej w trakcie działań operacyjnych

§ 6. 1. W przypadku zaistnienia sytuacji korupcyjnej występującej w trakcie działań operacyjnych, należy jednoznacznie i zdecydowanie odmówić osobie proponującej wręczenie lub obietnicę jakiegokolwiek korzyści (majątkowej lub osobistej). Odmowa nie może pozostawiać wątpliwości proponującemu co do intencji żołnierza i pracownika jednostki wojskowej.

2. Należy poinformować osobę proponującą wręczenie korzyści, że zachowanie określone w ust. 1, może stanowić przestępstwo.

3. W przypadku kontynuowania przez interesanta zachowania świadczącego o woli wręczenia nienależnej korzyści (majątkowej lub osobistej) należy, jeżeli jest to możliwe, niezwłocznie wezwać osobę trzecią, która będzie świadkiem zaistniałej sytuacji.

4. Nie można przyjąć żadnej nienależnej korzyści (majątkowej lub osobistej), ani obietnicy jej otrzymania.

5. W przypadku złożenia propozycji lub żądania wręczenia nienależnej korzyści (majątkowej lub osobistej), należy rozważyć zatrzymanie osoby proponującej w formie ujęcia, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

6. Fakt złożenia propozycji lub żądania wręczenia nienależnej korzyści (majątkowej lub osobistej), należy niezwłocznie zgłosić ustnie bezpośrednio przełożonemu, następnie

w możliwie najszybszym terminie sporządzić meldunek służbowy (podpisany przez zgłaszającego), zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do Procedury, oraz dostarczyć go bezpośrednio przełożonemu, który niezwłocznie przekazuje go dowódcy jednostki wojskowej.

7. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 6, sporządzenie meldunku byłoby niemożliwe z uwagi na ciągłość prowadzonych działań operacyjnych, przez co najmniej 3 następane dni, można nie sporządzać meldunku, o którym mowa w załączniku nr 1 do Procedury, tylko poinformować ustnie bezpośredniego przełożonego, który melduje w miarę możliwości w formie pisemnej, do swojego bezpośredniego przełożonego w celu poinformowania dowódcy o zdarzeniu.

8. Po otrzymaniu zgłoszenia o sytuacji korupcyjnej, dowódca niezwłocznie przekazuje sprawę do Żandarmerii Wojskowej.

9. W następstwie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 8, w przypadku takiej konieczności oraz po uprzedniej konsultacji z wyznaczonym w sprawie żołnierzem Żandarmerii Wojskowej, dowódca lub wyznaczona przez niego osoba może podjąć czynności zaradcze, polegające w szczególności na:

- 1) objęciu zadania dodatkowym nadzorem służbowym;
- 2) przeprowadzeniu kontroli wewnętrznej w związku z realizacją zadań, w czasie realizacji których wystąpiła sytuacja korupcyjna;
- 3) przekazaniu informacji o zdarzeniu korupcyjnym w ramach danej jednostki w celach informacyjnych i prewencyjnych;
- 4) ustalenia przyczyn zaistnienia sytuacji korupcyjnej w celu oceny, czy można im zapobiec.

10. Dowódca może udokumentować sposób rozwiązania sytuacji korupcyjnej poprzez wypełnienie załącznika nr 2 do Procedury.

Rozdział 4

Procedura postępowania w sytuacji korupcyjnej w trakcie wykonywania obowiązków służbowych w miejscu stałej dyslokacji

§ 7. 1. W przypadku zaistnienia sytuacji korupcyjnej występującej w trakcie wykonywania obowiązków służbowych w miejscu stałej dyslokacji, w szczególności w pomieszczeniach biurowych lub koszarowych, należy postępować zgodnie z § 6 ust. 1-5.

2. W przypadku, gdy sytuacja korupcyjna zaistniała z użyciem środków bezpośredniego komunikowania się na odległość, należy zakończyć taki kontakt i sporządzić meldunek, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do Procedury.

3. W przypadku ujęcia interesanta, nie należy pozostawiać go samego.

4. Należy zabezpieczyć miejsce zdarzenia poprzez niedopuszczenie do niego osób postronnych, które mogłyby spowodować zatarcie śladów (np. linii papilarnych) lub zniszczenia dowodów (np. dokumentów).

5. Nie należy samemu zabezpieczać przedmiotu tzw. „łapówki”, tylko w miarę możliwości pozostawić go w stanie nienaruszonym do czasu przybycia odpowiednich służb.

6. Należy niezwłocznie sporządzić meldunek służbowy, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do Procedury, i przekazać go bezpośrednio przełożonemu, który przekazuje go dowódcy jednostki wojskowej.

7. Po otrzymaniu zgłoszenia o sytuacji korupcyjnej, dowódca niezwłocznie przekazuje sprawę do Żandarmerii Wojskowej.

8. W następstwie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 7, w przypadku takiej konieczności oraz po uprzedniej konsultacji z wyznaczonym w sprawie żołnierzem Żandarmerii Wojskowej, dowódca lub wyznaczona przez niego osoba może podjąć czynności zaradcze, polegające w szczególności na:

- 1) objęciu sprawy dodatkowym nadzorem służbowym;
- 2) zmianie referenta sprawy;
- 3) przeprowadzeniu kontroli wewnętrznej w tej sprawie i jej podobnych;
- 4) przekazaniu informacji o zdarzeniu korupcyjnym w ramach danej jednostki w celach informacyjnych i prewencyjnych.

9. Dowódca dokumentuje sposób rozwiązania sytuacji korupcyjnej poprzez wypełnienie załącznika nr 2 do Procedury.

§ 8. 1. Dowódca jednostki wojskowej podejmuje działania w celu zachowania poufności danych osoby informującej o incydencie korupcyjnym.

2. Zgłoszenie incydentu korupcyjnego zawierającego informacje nieprawdziwe, może stanowić podstawę do wszczęcia wobec osoby zgłaszającej procedury wynikającej z art. 353 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. 2024 r. poz. 248, z późn. zm.¹⁾), zmierzającej do wyciągnięcia konsekwencji służbowych lub dyscyplinarnych.

3. Żołnierze i pracownicy nie ponoszą odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie procedury, jeżeli niezwłocznie zgłosili incydent korupcyjny bezpośrednio do organów ścigania, a następnie poinformowali o takim zgłoszeniu swoich bezpośrednich przełożonych, zgodnie z zasadami Procedury.

4. W przypadku powzięcia informacji przez żołnierza lub pracownika, że po sporządzeniu przez niego meldunku służbowego i przekazaniu go bezpośrednio przełożonemu, nie został on przekazany do Żandarmerii Wojskowej oraz nie podjęto działań wskazanych w § 6 ust. 9 lub § 7 ust. 8, powinien mieć na uwadze społeczny obowiązek zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa i samodzielnie zgłosić zaistniałą sytuację korupcyjną, bezpośrednio do odpowiednich organów ścigania.

Rozdział 5

Sprawozdawczość

§ 9. 1. W przypadku otrzymania przez dowódcę jednostki wojskowej zgłoszeń o sytuacjach korupcyjnych w ramach operacji wojskowej, w liczbie powyżej 10 w okresie ostatnich sześciu miesięcy, albo otrzymania informacji, że dowódca jednostki wojskowej mu podległej jest podejrzany o popełnienie przestępstwa korupcji, jest on obowiązany do przekazania tej

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 834, 1089, 1222, 1248, 1585, 1871, 1907 oraz z 2025 r. poz. 39.

informacji w formie meldunku, za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego, do właściwego dowódcy operacji wojskowej.

2. Po otrzymaniu meldunku, właściwy dowódca operacji wojskowej, poddaje analizie wpływ sytuacji zawartych w meldunku na skuteczność prowadzonej operacji wojskowej i na tej podstawie, dokonuje oceny o konieczności podjęcia odpowiednich działań w tym zakresie, lub ich zaniechania.

3. W przypadku sytuacji korupcyjnych w czasie trwania misji w ramach Polskiego Kontyngentu Wojskowego, Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych może polecić dowódcy Polskiego Kontyngentu Wojskowego przeprowadzenie analizy, z wykorzystaniem opracowanego przez Biuro Ministra Obrony Narodowej, narzędzia oceny ryzyka korupcji w trakcie misji i operacji zagranicznych dla jednostek wojskowych.

WZÓR

Meldunku służbowego informującego o incydencie korupcyjnym

.....

(miejsce, data)

.....

(imię, nazwisko, stopień/stanowisko)

.....

(nazwa jednostki)

.....

(stopień/stanowisko, imię, nazwisko przełożonego)

Notatka służbowa informująca o incydencie korupcyjnym

1. Godzina, data, miejsce zdarzenia:

.....

2. Osoby uczestniczące:

1)

2)

3)

3. Szczegółowy opis zdarzenia (w jaki sposób?; czym?; dlaczego?)

.....

.....

(podpis)

WZÓR

Meldunku służbowego informującego o sposobie rozwiązania sytuacji korupcyjnej

.....

(miejsowość, data)

.....

(imię, nazwisko, stopień/stanowisko)

.....

(nazwa jednostki)

Szczegółowy opis podjętych działań zaradczych oraz informacja o zgłoszeniu możliwości popełnienia przestępstwa:

.....

.....

...

.....

....

.....

(podpis)

Załącznik Nr 1 Procedury, stanowi załącznik do tego dokumentu.